

Naši kraji in ljudje

Žalostno delo po povodnji

Cenitev po povodnji v ljubljanskem srezu

Ljubljana, 2. oktobra. V poplavljeni ljubljanski okolici se vode umaknile v normalne struge. Le okoli Notranjih gorci proti Bevkam in Blatni Brezovici so včeraj stale vode še do 30 cm visoko po nekaterih travnikih in njivah. Kako ogromna je bila povodenj na Barju, okoli Vrhnike in okoli Podpeči, priča zdaj zlasti razna navlaka, ki se je zavlekla visoko na železniški nasip. Ponekod so bila barjanska polja do 4 m pod vodo.

Sresko načelstvo za ljubljansko okolico je odredilo cenitev škode, povzročene po poplavih v srezu. Sreski kmetijski referent inž. Muck bo te dni obhodil vse kraje in občine, ki so utrpeli škodo po povodnji. Cenilni komisiji, ki jo bo g. inženjer vodil, bodo prideleni v pomoč v vsaki občini še domačini, občinski možje. Katastrska uprava, ki obsega ljubljanski srez in še bližnje sosedne srese, prav tako zbira podatke o škodi.

Tudi v drugih srezih se bo ocenila škoda. Na podlagi teh podatkov bo banska uprava sestavila pregledno poročilo, koliko znaša vsa škoda v dravski banovini, kakšni objekti so bili poškodovani, odnosno porušeni, in koliko rodovitne zemlje je bilo pod vodo, odnos. količino poljskih pridelkov je bilo uničenih od povodnji.

Ugotovitev škode po poplavi v Celju

Celje, 2. oktobra.

Mestno načelstvo ponovno poziva prebivalstvo mesta Celja, da zanesljivo prijavijo mestnemu načelstvu škodo, ki jo je napravila poplava v dneh 23. in 24. septembra na objektih, poljskih pridelkih, obleki, živežu, pohištju in drugem, in sicer ne glede na to, če bodo prizadeti prosili za podporo.

Georgij Dimitrov in njegova soproga

Iz življenja Dimitrova, ki so si ga Hitlerjevci izbrali za svojo žrtev, in njegove soproge Ljubice, srbske pesnice

Beograd, 2. oktobra.

Obtožnica v hitlerjevskem procesu zaradi požiga berlinskega parlamenta, bolgarskega emigranta Georgija Dimitrova, ki je s svojim odločnim nastopom med procesom vzbudil pozornost vsega sveta, veče tudi mnogo na našo domovino. V prvi vrsti je njegova soproga Srbinja, ki se je pred dolgimi leti mnogo udeleževala v javnem življenju v Beogradu in po drugih mestih. Dimitrov je star že preko 50 let in tudi njegova soproga Ljubica, rojena Ivošević, ni dosti mlajša od nje. Rodila se je v južnih srbskih krajih, kjer je imela tri brate obrtnike, ki pa so že umrli. V Beograd je prišla Ljubica v svojih mladih letih kot šivilja in se je kmalu uveljavila v prosvetnih socialističnih organizacijah. Sama se je pridno učila tujih jezikov in bavila se je tudi s književnostjo. Umetniška skupina »Abrašević«, ki bo te dni proslavila svojo 30letnico, beleži v svojih spominih gospo Ljubico kot vneto in uspešno prosvetno delavko, predavateljico in članico ljudskega odra. Ko so začele izhajati v Beogradu »Radniške Novine«, je bila Ljubica Ivoševićeva njihova stalna in zelo popularna sodelavka. Socialistični krogi v Srbiji so imeli živahne zveze z bolgarskimi socialisti in tako se je Ljubica spoznala z Georgijem Dimitrovim, ki je bil tipograf v Sofiji in eden od najvplivnejših voditeljev bolgarskega socialističnega pokreta. Poročila sta se leta 1907.

Georgij Dimitrov je prišel večkrat v Beograd, popolnoma se je naučil srbskega jezika in postal je zelo priljubljen v krogu socialističnih intelektualcev in mladih književnikov. Rojakom svoje soproge pa je mnogo koristil tudi v najtežjih časih. Ko

ro, odnosno bodo mogli biti glede na skromna, za podpore razpoložljiva sredstva deležni podpore. Prijava škode je nujno potrebna v statistične svrhe kakor tudi zaradi dosege čim hitrejšega realiziranja regulacije Savinje in njenih pritokov. Obenem se podaljša rok za vložitev prijave škode do vstetega 12. t. m.

Kako je voda odnesla krškovaški most

Krška vas, 2. oktobra.

V »Jutru« je bilo pretekli teden pisano, da Krškovaščani niso pomagali dvigati mostnic, ko je bil krškovaški most v nevarnosti, da ga odnese voda. Ugotoviti je treba, da jih k temu ni nihče pozval, čeprav je bilo večje število vaščanov vedno pri mostu. Po odredbi sreskega nadzornika se je dvignilo od okrog 400 mostnic približno 40.

Gornji del mostu je bil zelo slabo pritrjen na kose in ga je voda dvignila tako rekoč kakor dvigne veter klobuk raz glavo. Zraven mostu stoječi ljudje niso mogli prej ugotoviti, da voda odnaša most, dokler ga niso valovi premaknili že nekaj metrov iz prejšnjega položaja. Tako tiho in brez trušca je voda snela vrhni del razkoze.

Krškovaščani trpijo zaradi povodnji veliko škodo. Večina hiš je bila do oken in še više pod vodo. Krompir, seno in drugi pridelki, ki so bili shranjeni v pritličnih shrambah, so uničeni. Prav tako so delno uničeni, delno pa zelo poškodovani pridelki na polju. Ponekod je voda tako razrvala njive in jim odnesla obdelovalno plast zemlje, da jih več let ne bo mogoče spraviti v prejšnje stanje.

Pri popravilu mostu naj se zaposlijo predvsem oni domači ljudje, ki so po povodnji najbolj prizadeti.

nostne usode matere in hčerke. O teh originalnih pismih Potjehin ni vedel ničesar. Tehnični oddelek policije v Beogradu je ta koj ugotovil, da rokopisa nista identična, policija pa se je obrnila tudi v Varšavo, če je res, da prebiva tam Katarina Potjehinova. Potjehin, ki je s pomočjo nekkih rojakov v Varšavi izvedel mistifikacijo z razglednico, je kmalu uvidel, da se mu triki ni posrečil in da je z njim svoj položaj še poslabšal. Nadzirali so ga še bolj skrbno kakor poprej ter čakali na poročilo iz Varšave.

Predno je to poročilo prišlo, pa se je zločinec sam odločil za priznanje. Dva svoja rojaka je poklical k sebi na dom, potem pa stopil na policijo ter prosil policijskega uradnika, naj gre z njim, da mu bo razodel nekaj zelo važnega. Potjehin je že od daleč dihal po žganju in ker ni hotel govoriti v radu, so šli na njegov dom, kjer je pripravil papir in črnilo. Najprej je na dolgo in široko opisoval svoje življenje, kako je bil nekdanj bogat in kako je z malimi ostanki svojega premoženja pribežal v Jugoslavijo in se pred 7 leti naselil v Skoplju. Leta 1927. si je zgradil malo hišico, s Katarino pa se je poročil leta 1929. Zatrjeval je, da je mlada ženska njega, ki je že priletel varala že od začetka in da je slučajno o tem dobil mnogo dokazov. Aprila 1931. je pisala tašča, da bi se rada priselila k njemu, in Katarina ji je šla naproti v Beograd. V Beogradu se je sestala s svojim ljubimcem, nekim bivšim ruskim oficirjem, in tašča je prišla v Skopje z namenom, da odvde hčer s seboj. Potjehin pravi, da je ženi vse odpustil, ter jo prosil, naj ostane pri njem. Žena ni hotela. Ko je prišel dan slovesa, je bil tako razburjen, da sploh ni vedel, kaj dela. Ker so bile vse njegove prošnje zaman, je zgrabil za revolver in ženo ustrelil. Hotel je ustreliti tudi sebe, a ker je baš tedaj planila v sobo tašča, je ustrelil še njo kot povzročiteljico vsega gorja. Sprožil je potem tudi proti sebi, v revolverju ni bilo nobenega naboja več. Na vrtu je potem trupli položil v dve jami, ki sta še ostali od zidarskega dela. Sedmi dan po zločinu se je odpeljal v Beograd in je tam v ruski cerkvi plačal sedmino za ženo in taščo. Na ženinem grobu je vsak dan molil in poleti je na njem prespal tudi mnogo noči. Pravi, da se mu žena prikazuje v sanjah. Ko je vse to izpovedal, je policiste in priče odvedel na vrt. Zenin grob je pokazal takoj, ostanke tašče pa so morali precej dolgo iskati, ker so ves vrt bohotno prestraše kopirive. Med žalostnim iskanjem se je zbrala okrog vrta velika množica ljudi, kajti po mestu se je raznesel glas, da se Potjehin izpoveduje.

Potjehina so po izpovedi takoj odvedli v zapor in je policija prepričana, da je umora res izvršil zaradi ljubosumnosti, misli pa, da ni streljal v afektu, marveč da se je na kravo delo že dalje časa pripravljaj.

Pri železniških težkočah, izgubljenem teku, zaganjanju, napetosti, zganju, vzpehanju, kletvi, bolečinah v čelu, nagnevanju k bluvanju učinite 1—2 časi naravnega »Franz Josefov« vode, temeljito iztrebljenje prebavil. Mnenja bolnišnice izpričujejo, da jemljejo »Franz Josefov« vodo, radi tudi oni, ki morajo dolgo počivati v postelji in jim zelo prija voda. »Franz Josefov« grenčica se dobi v vsaki lekarni, drogeriji in vseh specerijskih trgovinah.

Za ustanovitev Poklicne posvetovalnice

Ljubljana, 2. oktobra.

Prošlo soboto se je v prostorih učiteljske tiskarne vršila zanimiva anketa, na kateri se je reševalo eno prav aktualnih vprašanj današnjega socialnega življenja — vprašanje o ustanovitvi poklicne posvetovalnice. Anketo je sklicalo društvo Šola in dom ter jo je vodil predsednik društva direktor dr. Lončar, vabilu pa so se odzvali in poslali svoje zastopnike socialno-politični oddelek banske uprave, socialno-politični odsek mestne občine Ljubljanske, Zbornica za TOI, OUZD, Delavska zbornica, Gremij trgovcev, Obrtniško društvo, Zavod za pospeševanje obrti, društvo Delo in eksistenca. Navzočen je bil tudi ugledni pedagoški strokovnjak univ. prof. dr. Ozvald.

Tajnik društva Šola in dom prof. Čopič je najprej poročal o dosedanjih pripravah za ustanovitev te prepotrebne socialne institucije pri nas in o stanju in delovanju poklicnih posvetovalnic drugod. Prof. dr. Ozvald je podal obširen teoretski referat o vzgojnih in socialnih vprašanjih, ki se tičejo mladine, kadar išče zase poklic in delovnega mesta v življenju. Nato se je razvila obširna diskusija, v katero so pvseglj zastopniki vseh udeleženi institucij. Občinski svetnik Kosem je poudaril, da je tudi že mestna občina Ljubljanska na svojem področju nameravala ustanoviti podobno posvetovalnico, ter je v imenu občinskega sveta zagotovil, da bo občina v okviru svojih proračunskih možnosti prav rada sodelovala pri ustanovitvi in podpiranju tega nadvse potrebnega zavoda. Organizacijo poklicne posveto-

ALBUS terpentinovo milo
za vse dni-in za vse perilo.

valnice naj bi prevzela banska uprava ob sodelovanju mestne občine ter gospodarskih in delavskih organizacij. Ravnatelj Delavske zbornice Kopač in podpredsednik zbornice za TOI Rebek sta prav tako izrazila vso pripravljenost institucij, ki sta jih zastopala, da sodelujeta in tudi materialno podpreta realizacijo poklicne posvetovalnice. Podravnatelj OUZD dr. Kuhelj je obljubil, da bo dal Okrožni urad posvetovalnic na razpolago vse pripomočke, zlasti zdravilne, brez katerih si dobrega poslovanja takšne ustanove pač ne moremo misliti. Tajnik zbornice za TOI dr. Pretnar je sporočil, da je zbornica svoj čas zbrala že mnogo statistične-

ga gradiva, ki je potrebno za vsakršno svetovanje pri izbiri poklica, in je predlagal, naj se poklicna posvetovalnica nasloni na vse tiste organizacije in zavode, ki so se doslej že kakorkoli bavili s tem problemom.

Po zaključeni diskusiji je predsednik dr. Lončar povzel smernice, ki jih je nakazal razgovor, in predlagal, naj se izvoli akcijski odbor, ki bo prevzel nadaljnje delo za ustanovitev poklicne posvetovalnice. Na predlog dr. Kuhlja bodo v tem akcijskem odboru zastopani banska uprava, mestna občina, zbornica za TOI, Delavska zbornica in društvo Šola in dom.

Intimno slavlje v Glasbeni Matici

Krst dvorane skladatelja Antona Lajovica

Ljubljana, 2. oktobra.

Ljubljanska Glasbena Matica je minulo soboto zvečer obhajala prisrčno, intimno slavlje, kakršna so običajna v tej organizaciji, katere osnova za njeno življenje in delovanje sta idealizem in požrtvovalnost. Svojo hišo v Gosposki ulici je Glasbena Matica dvignila za eno nadstropje in namestila v to novo postavljeno tretje nadstropje lično, okusno adaptirano manjšo dvorano, ki bo služila za vaje orkestralnega korpusa orkestralnega društva Glasbene Matic. Načrte za novo dvorano je izdelal član orkestralnega društva, arhitekt Jože Platner, ki je že prej izdelal načrte za Hubadovo dvorano in za posvetovalnico Glasbene Matic. Ti prostori vzbujajo pri vseh obiskovalcih občudovanje zaradi sicer preproste, a okusne in elegantne arhitektonske ureditve.

Novo dvorano v Gosposki ulici so vrli Maticarji v soboto zvečer krstili za »Lajovičev dvorano« v počastitev imena našega izbornega slovenskega skladatelja in obenem za Glasbeno Matico in Filharmonično družbo izredno zaslužnega delavca, umetnostnega svetovalca in vztrajnega mnogoletnega odbornika. Kot viden znak in v trajen spomin so Maticarji postavili na čelni strani dvorane doprsko soho slavljenca. K temu prisrčnemu slavlju so se zbrali člani glavnega odbora Glasbene Matic s predsednikom senatorjem dr. Ravniharjem

na čelu, nadalje člani pevskega zbora in orkestralnega društva Glasbene Matic ter drugi prijatelji in člani te ugledne glasbene ustanove. V toplem nagovoru je predsednik dr. Ravnihar poudarjal zasluge, ki jih ima skladatelj Anton Lajovic za slovensko glasbo in obče in za Glasbeno Matico posebej. V znak svoje hvalečnosti je zato Glasbena Matica krstila novo dvorano z imenom »Lajovičeva dvorana«; obenem je predsednik slavljenca v nadaljnje počaščenje izročil lepo umetniško Vavpotičevo sliko, predstavljajočo Kongresni trg s stavbo Filharmonične družbe v ozadju, za katero si je skladatelj Lajovic od prevrata sem stekel nemiljive zasluge. Slednjič je predsednik izročil dvorano v posest in uporabo Orkestralnemu društvu Glasbene Matic, čegar predsednik dr. Karlin se je z vznemirjenim nagovorom zahvalil za skrb Maticnega odbora in prevzel dvorano. Svoje čestitke je še izrazil predsednik Pevskega zbora Gl. Matic, g. Silvan Pečenko, nakar se je skladatelj Lajovic s programatičnim govorom zahvalil za počaščenje. Tople besede je spregovoril tudi arh. Platner, kateremu je odbor v znak zahvale in priznanja poklonil lično tabakiero. Po oficelnem delu je sledila prijetna, domača zabava, pri kateri so vsi prisotni v živahnem, animiranim razpoloženju doprinesli vsak svoj del. Obenem se je ta večer nabrala tudi primerna vsota za korist poplavljenecm.

Sedem križev Franca Marinka

Laško, 2. oktobra.

Sedem križev mu teži pleča, a kdor ga sreča čilega in vedrega, bi mu jih prisodil komaj šest ali pa še manj. In vendar je tudi naš godovnik moral hoditi križev po slovenskega trpina, ker niso mu rojenice položile v zibel zemskih blagov, ko je zagledal 3. oktobra l. 1863. v siromašni koči pri Sv. Jederti nad Laškom luč sveta. Prav te skromne razmere, v katerih je preživel detinsko dobo, so ga uvrstile za življenjski boj, iz katerega je izšel kot zmagovalce.

Odsluživši vojaške stopile Marinko v orožniško četo in si je povsod, kjer je služboval, pridobil simpatije prebivalstva. Leta 1899. se je poročil s Pavlo Pepekovo iz Smarja pri Jelšah in prestopil v sodno službo. Služboval je pri sodiščih po bivšem Stajerskem, Koroškem in je bil naposled l. 1907. dodeljen sreskemu sodišču v Laškem, kjer je bil do svoje upokojitve vodja zemljiške knjige.

Damsko lahkootletsko prvenstvo

Ljubljana, 2. oktobra.

V soboto popoldne so na letnem telovadšču Ljubljanskega Sokola tekmovalne članice LHP za lahkootletsko prvenstvo Ljubljane. Tekmovalkam je bilo videti, da že dolgo niso nastopile na podobni prireditvi. Doseženi uspehi pa dokazujejo, da bodo v vztrajnim vežbanjem dosegale čase, ki jih bodo vzposabljalj celo za mednarodna lah-

koatletska tekmovanja. Posebne nade vzbujajo posebno Fanči Bernik (Atena), Boža Kavčič in Anica Oman (Ilirija). Podrobno poročilo o prvenstvu je objavilo ponedeljsko »Jutro«. Na sliki je start za 80 m finala in najuspešnejši tekmovalki Fanči Bernik in Boža Kavčič.

Bernik (Atena)

Kavčič (Ilirija)

DANES PREMIERA!

OPOROKA DR. MABUSA

VELEFILM SENZACIJ IN NAPETOSTI

NAJNOVEJŠE DELO REZISERJA FRITZA LANGA
RUDOLF KLEIN ROGGE, THEODOR LOOS, OTTO WERNICKE, GUSTAV DIESSL

VSLED OGROMNE DOLŽINE FILMA PREDSTAVE OB
4, 7. IN 10. URI

Dopolnilo »Paramountov zvočni tehnik«

ELITNI KINO MATICA

Tel. 2124

Ko je potoke več mesecev in so Rusi spet izrazili svoj sum, je policija ponovno klicala Potjehina, če ve kaj o svoji ženi in tašči. Potjehin je tedaj dejal, da mu je žena samo enkrat pisala iz Sarajeva in da od tedaj ni več glasu o njej in tašči. Lani enkrat pa je pripovedoval, da je tašča umrla v Budimpešti kot žrtev neke avtomobilske nesreče, žena pa da je nekje v inozemstvu. Policija je bila med tem že ugotovila, da ni Katarina Potjehinova nikdar prebivala v Sarajevu, pozneje pa je dobila tudi od policije iz Budimpešte poročilo, da ni res, da bi bila kdaj tam prebivala Olga Kozlovskaja in da je popolnoma zanesljivo ugotovljeno, da ni bilo avtomobilske nesreče, pri kateri bi bila izgubila življenje oseba tega imena. Vsa ta poročila so dokazovala, da so polkovnikove izjave neresni-

Iz življenja in sveta

Bakterije v izpodnebnikih

Ze pred daljšim časom je neki učenjak trdil, da je našel v notranjosti meteoritov žive bakterije. Tega mu ni hotel nihče verjeti, toda pred kratkim sta ameriška fizika dr. Dodd in Carter znova odkrila bakterije v izpodnebnikih kamnih.

Ti izpodnebniki izvirajo iz Arizone in so nedvomno prišli tja iz vesolja. Dober dokaz, da gre za nezemeljske bakterije, bi bil v tem, da niso sorodne nobeni vrsti, kar smo jih doslej poznali, temveč predstavljajo povsem novo vrsto. Drugo je vprašanje, kako bi mogle prenesti silne temperature, ki se razvijajo pri padcu meteorita na zemljo. Možno je te to, da se razžaritev in stalištev izpodnebnika v kratkem času njegovega padanja izvrši samo na površini, tako da ostane sredina nedotaknjena.

Vsekakor nam odpirajo nova raziskovanja senzacionalne perspektive

Dokazi življenja na daljnih svetovih?

glede vprašanja o življenju na drugih svetovih. Pomenila bi trden dokaz, da je življenje izven zemeljskega območja v tej ali oni obliki mogoče in ni dvoma, da bo znanost sedaj še marljivo iskala na planetih sledov življenja. Za sedaj prihaja v poštev pač najbolj Mart, ki je med vsemi planeti zemlji najbolj soroden. Na njem vlada samo za kakšnih 10 stopinj nižja povprečna temperatura nego na zemlji in ta temperatura sama na sebi življenja ne izključuje. Mart ima tudi zemeljskemu podobno

ozračje in vodo.

Drugi planeti so nam deloma še premalo znani, deloma pa vemo o njih, da so v poltekočem stanju, v kakršnem je bila naša premičnica pred milijoni in milijoni let, ko ni bilo na njej še nobenega življenja. Luna ne pride v poštev že zato, ker ni na njej nobenega ozračja. Samo v njenih najglobljih »žrelih« so odkrili minimalne količine ogljikove kisline.

Kulturne novosti iz sodobne Nemčije

Odstop znamenitega učenjaka.

Za upokožitev je prosil sloviti profesor filozofije na univerzi v Lipskem dr. Hans Driesch. Driesch je učenjak mednarodnega slovesa. Njegovo področje je spoznavna teorija in ker se je na podlagi te teorije prepiral o protislovju režijske prakse, se je rajši umaknil, kakor da bi še nadalje trpel sedanje razmere.

Zopet 22 profesorjev odpuščenih.

Nemško notranje in finančno ministrstvo je te dni izdalo dopolnilno uredbo k zakonu o poklicnih uradnikih. Uredba velja tudi za docente na vseučiliščih. Na podlagi njenih rasističnih načel in iz verskih ozirov je prosvetni minister nanovo odpustil 22 univerzitetnih profesorjev iz državne službe.

Nazadovanje knjižne produkcije

»Borzni list nemških knjigotrajcev« jadrkuje, da je letos v avgustu izšlo v Nemčiji samo 1287 knjig in publikacij, kar pomeni močno nazadovanje v primeri s produkcijo v lanskem avgustu. Seveda list ne omenja, da lani še ni vladal Nemčije režim rjavih srajc.

Zakaj se je ustrelil

Pred časom so listi poročali, da se je v Parizu ustrelil znani nemški psihiatr dr. Förster, redni univerzitetni profesor na vseučilišču v Greifswaldu. Njegovega konca si izprva niso mogli pojasniti, zdaj pa se izvejo zanimive podrobnosti, ki so značilne za ta samomor.

Prof. Förster je bil namreč zdravnik današnjega nemškega prosvetnega ministra Rusta in pruskega min. predsednika Göring. Slednji se je podvrnil pri Försterju protikokainski kuri, kajti Göring ni samo morfinist, ampak tudi kokainist. Za Rusta pa je Förster napravil spravevalo, da ni popolnoma preračunljiv in je bil na podlagi tega dokumenta v nekem seksualnem procesu oproščen.

Takšno je torej stvarno ozadje Försterjevega samomora. Tudi v Nemčiji je namreč pod sedanjim režimom nevalečnost plačilo sveta.

Spomenik žrtvam »R 101«

V nedeljo so odkrili žrtvam zračne katastrofe »R 101« v Beauvaisu spomenik, ki stoji na državni cesti iz Pariza v Beauvais. Odkritju sta prisostvovala francoski in angleški ministri predsednik Daladier in Mac Donald.

Skaženi obraz lažne Grete Garbo

Zakon kot odškodnina za krivca

Koliko je vreden obraz, ki je podoben obrazu Grete Garbo, pa se kaže in izgubi značilne poteze, da mu ni več sličen? O tem vprašanju je pred kratkim razpravljalo neko švedsko sodišče in je prišlo do zaključka, da je takšno obličje vredno najmanj 10.000 švedskih kron.

Zadevna obravnava je bila v Sollentuni na Švedskem. Zgodovina procesa je skoraj toliko zanimiva kakor zaključek sodišča za odškodnino. Neka gospodična, s imenom Eivor Nörström iz Ulriksa je namreč bila izbrana na nekem dijaškem

sestanku za dekle z obrazom, ki najbolj sliči obrazu božanstvene Grete. To priliko je brž izrabila neka filmska tvornica, ki je angažirala Nörströmov za film

»Lažna Grete Garbo«

Ta film je bil sreča in uspeh Nörströmove, obenem pa tudi njena katastrofa, kajti posredstvom tega filma se je filmska junakinja seznanila z Göstarjem Dillnerjem, pristala na njegov predlog, da se peljeta na izlet z avtomobilom in ta avtomobilski izlet je postal usoden za njeno bodočnost. Zvrnila sta se namreč s Dillnerjem v neki obcestni jarek.

Pri padcu avtomobila se je razbilo zaščitno steklo in njega drobci so ranili in popolnoma spali obraz

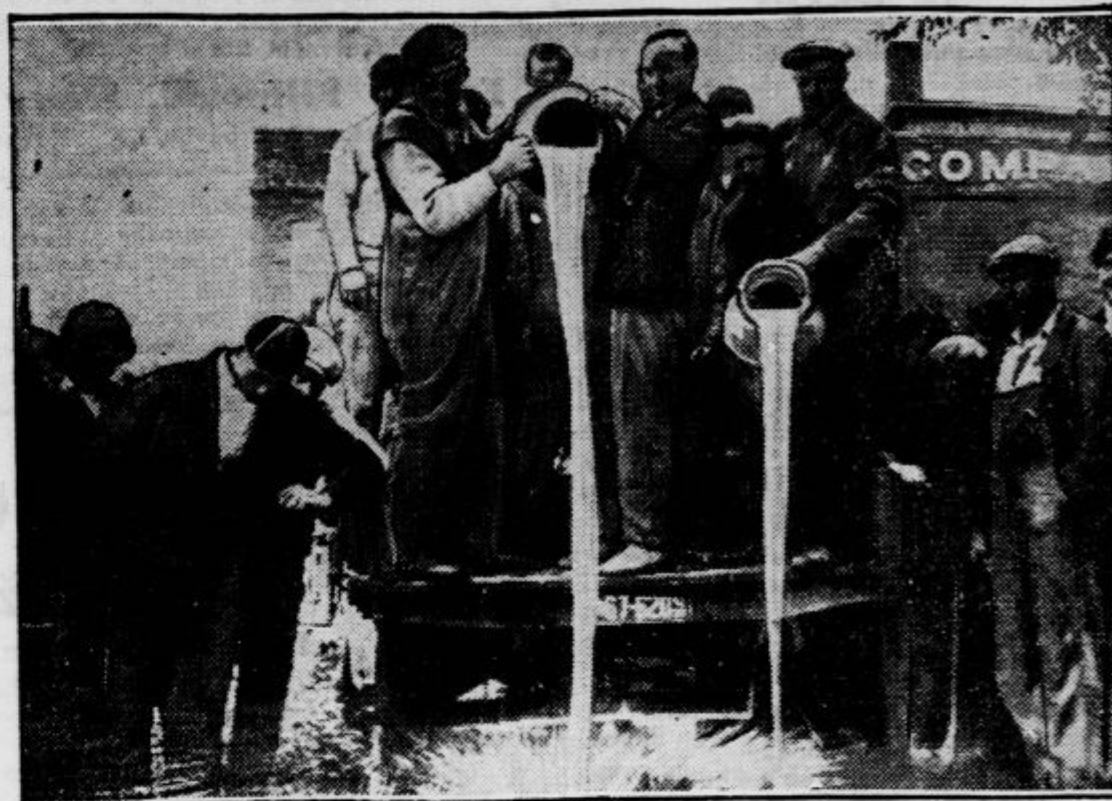
»lažni Greti Garbo«, ki je zaradi te napake postala nemogoča »tajna konkurentka« filmske zvezdnice. Ko je namreč Eivor Nörströmove čez nekaj časa zapustila bolnico, si je morala tudi sama priznati, da je njena prejšnja podobnost z božanstveno Greto izgubila. In tako je prišla tudi pogodba s filmsko družbo ob veljavo.

Nörströmove si ni vedela drugače pomagati, kakor da je vložila

tožbo proti svojemu prijatelju.

ker ji je uničil bodočnost. Sodišče je vzelo zadevo v roke, proučilo argumente tožiteljice in napravilo sklep, da je njena podobnost Greti Garbo res za vedno izgubila. Göster Dillner ji mora zato plačati 10.000 švedskih kron in še 1200 kron kazni zaradi prehitre vožnje. Nörströmove dobi povrniti tega še odškodnino za bolečine, ki tudi ni majhna. Znaša namreč 12.500 kron. Dillner pa pravi, da bu skušal to finančno operacijo rešiti na drug način: vzel bo Nörströmove za ženo in bo ubil dve muhi z enim mahom.

Stavka mlekarjev v Ameriki

V Chicagu, kjer je bila pred nekaj dnevi proglašena mlekarška stavka, so mlekarji zlivali mleko na cesto

Vojak, ki je izgubil spomin

Pretrsljivo svidenje med očetom in sinom

Po skoraj petnajstletnem napornem iskanju se je posrečilo identificirati živega neznanega vojaka, ki je bil Francozom znan pod imenom »invalid iz Auvergne«.

V zadnjem mesecu svetovne vojne je tega vojaka zasula granata in so ga našli šele čez dva dni. Ni kazal nobenega znaka življenja in so ga hoteli že pokopati, ko je v zadnjem trenutku eden izmed sanitetcev menil, da je opazil na njem slaboten utrip žile. Spravili so ga v lazaret, kjer so ga po dolgotrajnih poskusih z umetnim dihanjem vendarle oživili. Tedaj pa so ugotovili, da ne morejo zvedeti njegovega imena. Ko so ga našli, ni imel pri sebi nobene izkaznice, kakršne nosijo vojaki, ko je prišel k zavesti, pa je bil popolnoma izgubil spomin. Zaman so bili poskusi, da bi mu spomin vrnil. Po svetovni vojni, ko se mu še vedno ni vrnil spomin in je trpel še za drugimi kroničnimi boleznimi, so ga oddali v neko bolnišnico v Auvergni in tam je ostal celih štiriinajst let.

Med tem časom so poskušali vedno znova, da bi našli vsaj njegove sorodnike.

Njegovo fotografijo so poslali vsem francoskim listom, ki so jo objavljali od časa do časa. V milijonih izvodih je prihajala ta fotografija v javnost, a ni ji uspelo, da bi našla njegove sorodnike. To ni čudno, saj je prej mladega moža — pred zasutjem je štel 26 let — katastrofa tako spremenila, da je bil podoben starcu s sivimi lasmi in nagubano, velo kožo. Javilo se je sicer kakšnih 420 družin, ki so menile, da utegne biti neznanec njihov ožji sorodnik, ki se je v vojni izgubil, a ko so si ga pogledali od blizu, ga nihče ni mogel spoznati.

Šele pred kakšnim tednom se je javil stari kmet Mangin iz vasi Maura, ki je bil v vojni izgubljen sina. Ko si je ogledal neznanca iz Auvergne, je menil, da to ne bo njegov sin — toda invalid je mahoma razpil oči, spoznal v njem svojega očeta in začel jokati. Prepeljali so ga do meje vasi Maur in je od tu odšel sam naravnost proti hči Margitovi. Bil je ves iz sebe od veselja in je poznal v vasi vsako malenkost. Polagoma so začeli tudi njegovi starši v njem spoznavati poteze svojega sina.

DOBRO JE, ČE VEŠ...

da so ameriške upravne oblasti zadržale na Ellis Islandu francoskega pisatelja Henryja Barbussea z namenom, da prouče njegove komunistične nazore;

da je v Londonu demisijski lord Merivale, predsednik angleškega sodišča za ločevanje zakonov. Dosegel je starost 78 let in je v svoji sodni praksi razvedel okoli 22.000 zločincev;

da je madžarsčina odpravljena kot uradni jezik v Bratislavi, ker so pri zadnjem štetju našli tam komaj 16 odst. madžarsko jezikovno manjšino;

da je turški prepoveditelj Kemal paša dal preliti od trgovcev poklonjeni mu zlati telefon in daroval pretopljeno zlato za turške sportnike;

da ima Amerika po najnovejši statistiki 400.000 zločincev;

da je letalec Lindbergh dovršil svoje študijsko potovanje z letalom po Evropi in njenih mejnih ozemljih ter bo letel preko Revala in Skandinavije na Angleško, kjer se bo vkrcal na ladjo, ki ga bo odpeljala v domovino;

da je francoska vlada skrčila pokojninsko dobo za državne uradnike in določila kot skrajno starostno mejo za službovanje dovršenih 60 let;

da je razsajal v Brusi velikanski požar, ki je uničil 28 trgovin in 10 trgovskih hiš;

da je bil boksar Sharkey v Filadelfiji premagan od Tommyja Loughrana, ki ga je porazil po točkah;

da je francoski advokat Blavot ustrelil te dni v Garchesu poleg Pariza svojega 26-letnega sina in 22-letno hčer zaradi neozdravljive jetike ter si nato še sam pogljal smrtonosno svinčenko v glavo.

da je sklenil ameriški avtomobilski kralj Henry Ford nastaviti 5000 novih delavcev iz vrst bojevnikov svetovne vojne;

da je v Radomu umrl 95letni Izrael Kagan, ki si je stekel v židovskem svetu glas najučenejšega rabina na svetu.

Kubanska revolucionarka

Nova vlada na Kubi je oborožila tudi ženske ter jim poverila straženje političnih ječnikov v zaporih

Serum proti gladi

Iz Sovjetske Rusije, kjer je postala lakota skoro vsakdanja prirezen, poročajo, da je prof. Cukičev sestavil serum, ki se vbrizga gladijočim pod kožo, nakar izgine občutek lakote. Neki drugi ruski učenjak iz Odese pa je baje iznašel zdravilo za zdravljenje plahosti. Njegov preparat je ekstrakt iz mišic in namah oprosti človeka tesnobe ter mu vlije novega poguma.

Pismo z odrezanimi uhlji

Sin francoskega hotelskega ravnatelja Chaspela, ki so ga kitajski roparji letos konec avgusta ugrabili v Harbinu, je te dni poslal svojim roditeljem pismo z milo prošnjo, naj ga oče vendar že odkupi. Pismo sta bila priložena dva kosa odrezanih jetnikovih uhljev. Nesrečnik roti roditelja, naj pošlje kitajskim banditom 25.000 funtov odškodnine, ker mu roparji groze, da mu bodo sicer odrezali najprej prste, potem pa ga umorili.

Panika v sinagogi

V bukreški sinagogi je prišlo pri sohotnem židovskem bogoslužju do strahovite panike. V templju je nastal kratek stik in ogenj. Ta je povzročil strahovito zmedo med ženskami, ki so stale na leseni galeriji. Treznjejši moški so skušali rešiti situacijo, toda ženske so tako ponorele, da jim ni bilo pomoči. Ker so bila vrata sinagoge zaprta znotraj, jih niso mogli odpreti niti gasilci, niti policija, množica pa je s tako silo pritiskala proti izhodu, da je bilo mnogo ljudi poškodovanih. Ko so slednji napravili red in odprli vrata, so našli 9 mrtvih, 36 hudo in 14 lažje ranjenih.

ANEKDOTA

O Edgarju Wallaceu so trdili, da je silno bogat kriminalističnih domislic, da pa ga podrobna izdelava njegovih romanov ne zanima, temveč skicira samo ogrode ter prepušča ostalo dobro izvežbanemu sodelavcu.

»Ali ste brali moj zadnji roman?« je vprašal Wallace nekega znanca.

»Ne,« je odgovoril ta, »in vi?«

VSAK DAN ENA

»Ali se dobe tukaj pojasnila za železniške potnike?«

»Izvolite milostiva!«

»Prosim, povejte mi, če mi klobuk stoji prav?«

Uspeh »Stratostata«

Kakor je naš list poročal že v nedeljo med brzobjavnimi vestmi, je v soboto zjutraj startal na moskovskem Frunsejevem letališču sovjetski balon za v stratosfero. Start se je izvršil ob svitu ogromnih žarometov potem, ko so vso noč vojaki polnili balon z vodikom. Z balonom sta se dvignila v zrak letalca Prokopjev in Birnbaum ter zgraditelj Gadonov. Posadka je bila ves čas stratosfernega poleta v zvezi z zemljo.

Balon je dosegel višino 18.400 m, aparati so zabeležili v največji višini v notranjosti balona temperaturo 20 stopinj C pod ničlo, dočim je bilo izven balona 60 stopinj mraza. Tik preden se je začel spuščati nazaj proti zemlji, je dosegel balon 19.000 m.

Polet »Stratostata« je vse prej nego sportni rekord, in v tem je pomen tega podviga. Zdi se, da so hoteli Rusi pojasniti nekatere pojave, ki so ostali nerešeni kljub dvema poletoma prof. Piccarda v stratosfero. Ni dvoma, da je veljal polet v prvi vrsti proučevanju kozmičnih žarkov, čijih intenziteta in probnost je v višjih sferah vse učinkovitejša nego v troposferi.

Rusi pripravljajo v kratkem še en dvig v stratosfero, ki ga bodo izvršili s stratosfernim balonom »Osoaviahimom«, dvojnikom »Stratostata«.

Višinski rekorder

Letalec LeMoine pred svojim letalom, s katerim se je dvignil prošle dni v višino 13.800 m

Striženje ovac v Avstraliji

V zimskih mesecih, ki padejo v Avstraliji v dobo naših poletnih mesecev in ki še zdavnaj niso tako mrzli kakor pri nas, je zrasel nepreglednim čredam ovac gost, dolg, svileno bel kožuh, ki postane v tem času žrtev škarij. To so zelo svečani dnevi za avstralsko ovčjerejo. Črede vodijo v velikanskih vrstah po dve živali do strižnice. Tam pograbit po dva moža eno žival in v skopi minuti je ovca ostrижena do gola. Z isto hitrostjo ji nataknejo preko trupa nekakšen plašč, ki ga ob vratu in zadaj privežejo in že gre žival naprej, druga pa pride pod škarjo. Velika slavnost z muziko in plesom, s tradicionalnim pečenim jarcem in seveda s primerno količino pijače zaključijo ta najvažnejši dogodek v ovčjerejskem letu.

Potresna nesreča v Abruzzih

Prošli teden so imeli potrese v abruzijskih gorah. Potres je razjedal več sto hiš in kamenje, ki se je rušilo, je pokopalo pod seboj mnogo prebivalcev. Reševali so jih z nosili

